

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 152/14

Luksemburg, 18 listopada 2014 r.

Opinie rzecznika generalnego w sprawach C-146/13
Hiszpania / Parlament i Rada oraz C-147/13 Hiszpania / Rada

Zdaniem rzecznika generalnego Yvesa Bota, należy oddalić skargi wniesione przez Hiszpanię na rozporządzenia ustanawiające wzmocnioną współpracę w odniesieniu do stworzenia jednolitej ochrony na mocy patentu europejskiego

Przyznana jednolita ochrona przedstawia rzeczywistą korzyść z punktu widzenia jednolitości i integracji, a dokonany wybór językowy znacznie ogranicza koszty tłumaczenia i w większym stopniu gwarantuje poszanowanie zasady pewności prawa

Obecny system ochrony z tytułu patentów europejskich jest regulowany konwencją o patencie europejskim¹. Konwencja ta stanowi, że patent europejski posiada w każdym umawiającym się państwie, dla którego został udzielony, ten sam skutek i podlega tym samym warunkom, co patent krajowy udzielony przez to państwo.

Za pomocą „pakietu dotyczącego jednolitego patentu”² prawodawca europejski pragnął przyznać patentowi europejskiemu jednolitą ochronę i ustanowić jednolity sąd w tej dziedzinie.

Hiszpania wniosła o stwierdzenie nieważności dwóch rozporządzeń wchodzących w skład tego pakietu, a mianowicie rozporządzenia dotyczącego stworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej i rozporządzenia regulującego mające zastosowanie ustalenia dotyczące tłumaczeń.

W przedłożonej dzisiaj opinii **rzecznik generalny Yves Bot zaproponował Trybunałowi Sprawiedliwości oddalenie skarg wniesionych przez Hiszpanię.**

W odniesieniu do stworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (rozporządzenie nr 1257/2012), rzecznik generalny wskazał, że jedynym celem zaskarżonego rozporządzenia jest uregulowanie uznania jednolitego skutku patentu europejskiego udzielanego już zgodnie z konwencją. W tym celu prawodawca Unii ograniczył się do wskazania cech, przesłanek i skutków jednolitej ochrony, obejmując tym rozporządzeniem wyłącznie etap po udzieleniu patentu europejskiego. **Rozporządzenie to ogranicza się zatem do nadania patentom europejskim określonego dodatkowego waloru, a mianowicie skutku jednolitego, bez wpływu na procedurę uregulowaną w konwencji. Przyznana ochrona podlega ustanowionym w omawianym rozporządzeniu przepisom wykonawczym jednolitego zastosowania. Ochrona ta przedstawia rzeczywistą korzyść pod względem jednolitości, a więc integracji w stosunku do sytuacji wynikającej z wprowadzenia reguł ustanowionych w konwencji (reguł zapewniających w każdym z jej umawiających się państw ochronę, której zakres jest zdefiniowany przez prawo krajowe).** Zgodnie bowiem z konwencją, skutki patentu europejskiego są określane

¹ Konwencja o udzielaniu patentów europejskich, podpisana w Monachium (Niemcy) w dniu 5 października 1973 r., weszła w życie w dniu 7 października 1977 r. Europejska Organizacja Patentowa jest organizacją międzyrządową, która została stworzona na podstawie tej konwencji. Organizacja posiada dwa organy: Europejski Urząd Patentowy, ściśle mówiąc, i Radę Administracyjną, która sprawuje kontrolę nad działaniami Urzędu. Europejski Urząd Patentowy jest organem wykonawczym Europejskiej Organizacji Patentowej. Działalność Urzędu obejmuje w głównej mierze rozpatrywanie zgłoszeń patentowych i udzielanie patentów europejskich.

² Ów „pakiet” składa się z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 361, s. 1), rozporządzenia Rady UE nr 1260/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń (Dz.U. L 361, s. 89) i Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, podpisanego w dniu 19 lutego 2013 r. (Dz.U. C 175, s. 1).

przepisami krajowymi każdego z umawiających się państw, w stosunku do którego patent został udzielony. Do chwili wejścia w życie omawianego rozporządzenia posiadacz patentu europejskiego znajduje się więc w sytuacji, w której musi ubiegać się o rejestrację swojego patentu europejskiego w każdym państwie będącym stroną konwencji, w którym chce objąć go ochroną. Oznacza to również, że w przypadku jednego i tego samego naruszenia popełnionego w więcej niż jednym z państw członkowskich ma on do czynienia z różnymi procedurami i przepisami mającymi zastosowanie do rozstrzygnięcia sporów, co wiąże się z istotną niepewnością prawną.

Rzecznik generalny wyjaśnił, że zaskarżone rozporządzenie nie jest jedynie „wydmuszką”, zważywszy, że ustanowione w nim przepisy są wystarczające, a prawodawcy Unii przysługuje kompetencja dzielona z państwami członkowskimi. **Rzecznik generalny uważa, że prawodawca Unii był uprawniony do wprowadzenia odesłania do prawa krajowego**, przewidując, że czyniami, przed którymi patent europejski o jednolitym skutku zapewnia ochronę oraz obowiązującymi ograniczeniami są czyny i ograniczenia określone przez znajdujące zastosowanie prawo danego uczestniczącego państwa członkowskiego. **Nie oznacza to jednak, że nie zostanie zagwarantowana jednolita ochrona. Każdy patent europejski o jednolitym skutku zostanie poddany prawu krajowemu jednego tylko państwa członkowskiego i przepisy te będą miały zastosowanie na terytorium wszystkich uczestniczących we wzmocnionej współpracy państw członkowskich.**

Zaskarżone rozporządzenie nadaje uczestniczącym we wzmocnionej współpracy państwom członkowskim uprawnienie do ustalania wysokości opłat rocznych za utrzymanie patentu europejskiego o jednolitym skutku w mocy i ustalania udziału w ich podziale. Zdaniem rzecznika generalnego **wykonywanie tego uprawnienia wpisuje się w ramy normatywne ustanowione i wytyczone przez prawodawcę Unii, które w żaden sposób nie wymagają wprowadzenia w życie na jednakowych warunkach we wszystkich państwach członkowskich.**

Hiszpania utrzymuje, że zaskarżone rozporządzenie ustanawia na potrzeby patentu europejskiego o jednolitym skutku szczególny system sądowniczy, który został określony w Porozumieniu w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego. Hiszpania twierdzi, że treść tego porozumienia narusza uprawnienia Unii i że porozumienie to przyznaje osobie trzeciej uprawnienie do jednostronnego określania sposobu stosowania zaskarżonego rozporządzenia. Rzecznik generalny uważa, że **Trybunał nie jest właściwy do dokonania kontroli treści Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego w ramach skargi o stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia.** Rzecznik generalny podkreślił, że Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego nie wchodzi w zakres żadnej kategorii aktów, których zgodność z prawem może podlegać kontroli Trybunału. Chodzi o porozumienie międzyrządowe, negocjowane i podpisane jedynie przez niektóre państwa członkowskie na podstawie prawa międzynarodowego. Ponadto omawiane **rozporządzenie** nie zatwierdza umowy międzynarodowej, ani nie wprowadza jej w życie, lecz **zmierza do wprowadzenia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej.**

Hiszpania utrzymuje, że stosowanie zaskarżonego rozporządzenia jest bezwzględnie uzależnione od wejścia w życie Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego. Skuteczność uprawnienia wykonywanego przez Unię w drodze omawianego rozporządzenia zależy zatem od woli państw członkowskich będących stronami Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego. Rzecznik generalny wskazał, że prawodawca Unii przewidział ustanowienie sądu właściwego do rozstrzygnięcia sporów związanych z patentami europejskimi o jednolitym skutku. Prawodawca Unii uważa, że ustanowienie takiego sądu ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania patentu europejskiego o jednolitym skutku, spójności orzecznictwa i co za tym idzie – pewności prawa. **Zdaniem rzecznika generalnego celem zaskarżonego rozporządzenia jest zagwarantowanie wspomnianego prawidłowego funkcjonowania. Stosowanie zaskarżonego rozporządzenia przed powołaniem jednolitego sądu patentowego byłoby sprzeczne z tymi zasadami.**

Zasada lojalnej współpracy wymaga, by państwa członkowskie uczestniczące we wzmocnionej współpracy podjęły wszelkie środki umożliwiające wprowadzenie owej współpracy. Obejmuje to też ratyfikowanie Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, ponieważ jest ono

warunkiem koniecznym wprowadzenia tej współpracy. **Wstrzymując się od ratyfikowania wspomnianego porozumienia, uczestniczące we wzmocnionej współpracy państwa członkowskie narażają na szwank realizację celów harmonizacji i uniformizacji Unii.** Ponadto, między zaskarżonym rozporządzeniem a Porozumieniem w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego istnieje tego rodzaju związek, że odstąpienie od uzależnienia stosowania zaskarżonego rozporządzenia od wejścia w życie wspomnianego porozumienia byłoby przejawem braku spójności.

W odniesieniu do systemu językowego (rozporządzenie nr 1260/2012), rzecznik generalny przypomniał, że w prawie Unii nie istnieje zasada równości języków. Przyznał, że osoby, które nie znają języków urzędowych Europejskiego Urzędu Patentowego (a mianowicie niemieckiego, francuskiego i angielskiego), są dyskryminowane i prawodawca Unii dopuścił się w ten sposób zróżnicowanego traktowania. Niemniej jednak rzecznik generalny podkreślił, że **dokonany wybór językowy służy realizacji uzasadnionego celu i jest właściwy i proporcjonalny,** biorąc pod uwagę gwarancje oraz rozwiązania mające na celu złagodzenie dyskryminacji spowodowanej tym wyborem.

Obecnie system ochrony patentu europejskiego charakteryzuje się bardzo wysokimi kosztami, które stanowią przeszkodę dla ochrony patentowej w Unii. **Ustanowiony system musi zatem zapewnić jednolitą ochronę patentową na terytorium państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy, unikając przy tym, dzięki systemowi językowemu, zbyt wysokich kosztów.** Pozwoli to na uniknięcie składania przez podmioty gospodarcze licznych wniosków o zatwierdzenie na poziomie krajowym oraz wiążących się z tym kosztów tłumaczenia. Rzecznik generalny podkreślił różnicę istniejącą między patentem europejskim o jednolitym skutku a innym prawem własności intelektualnej – wspólnotowym znakiem towarowym. Patent wymaga tłumaczenia dokumentów o charakterze bardziej technicznym, dłuższych i trudniejszych do przetłumaczenia. **Wybrany system językowy wiąże się z pewnością z ograniczeniem w używaniu języków, jednak służy on realizacji uzasadnionego celu polegającego na zmniejszeniu kosztów tłumaczenia.**

Rzecznik generalny wyjaśnił, że ograniczenie liczby języków patentu europejskiego o jednolitym skutku jest właściwe, ponieważ zapewnia jednolity system ochrony patentowej na terytorium państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy, pozwalając jednocześnie na istotne zmniejszenie kosztów tłumaczenia. Zdaniem rzecznika generalnego, w celu zmniejszenia tych kosztów prawodawca Unii nie ma też innego wyboru jak ograniczyć liczbę języków, na które patent powinien zostać przetłumaczony. Ponieważ chodzi tu o języki urzędowe Europejskiego Urzędu Patentowego, dokonany wybór zapewnia określoną **stabilność podmiotom gospodarczym i specjalistom w dziedzinie patentów,** którzy są już przyzwyczajeni do pracy w tych trzech językach. Ponadto, **wybór takich języków jest zgodny z rzeczywistym systemem językowym obowiązującym w dziedzinie patentów:** po pierwsze, większość prac naukowych jest publikowana w językach niemieckim, angielskim lub francuskim, a po drugie, języki te są językami używanymi w państwach członkowskich, w których składa się najwięcej zgłoszeń patentowych w Unii.

W ocenie rzecznika generalnego, **wybór ten jest też zgodny z zasadą proporcjonalności.** W trakcie okresu przejściowego wszystkie patenty europejskie o jednolitym skutku będą bowiem dostępne w języku angielskim. Po upływie tego okresu, Europejski Urząd Patentowy będzie dysponował systemem automatycznych tłumaczeń wysokiej jakości. Dla osób, które nie dokonały zgłoszenia patentu europejskiego w jednym z języków urzędowych Europejskiego Urzędu Patentowego, został przewidziany – z zachowaniem określonego pułapu – system zwrotu kosztów tłumaczeń³.

---

³ Beneficjenci tego systemu zwrotu kosztów zostali wyraźnie określani jako MŚP, osoby fizyczne, organizacje typu non-profit, szkoły wyższe oraz publiczne instytuty badawcze, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę lub główne miejsce prowadzenia działalności w jednym z państw członkowskich. Prawodawca Unii chciał w ten sposób ochronić osoby lub podmioty znajdujące się w najmniej korzystnym położeniu w porównaniu z podmiotami posiadającymi znaczącą pozycję, które mają do dyspozycji większe zasoby i dysponują wśród swojego personelu pracownikami

Rzecznik generalny wskazał, że **zasada pewności prawa jest bez wątpienia lepiej zagwarantowana w przypadku, gdy tylko jeden język uznaje się za autentyczny** (w kontekście patentu europejskiego o jednolitym skutku byłby to język postępowania). Uznanie wszystkich tłumaczeń za autentyczne stwarzałoby ryzyko rozbieżności między różnymi wersjami językowymi, a w rezultacie – niepewność prawną.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełne teksty opinii ([C-146/13](#) oraz [C-147/13](#)) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793